

Reglement burgerlijke stand Venlo 2022

Burgemeester en wethouders van de gemeente Venlo;
gelet op het bepaalde in de artikelen 1:16, 1:16a en 1:16c Burgerlijk Wetboek en de artikelen 1 tot en met 4 van het Besluit burgerlijke stand 1994;
mede gelet op het besluit van de gemeenteraad van 27 maart 2013 (2013-8) tot delegatie van de bevoegdheid tot aanwijzing van het huis der gemeente;
besluiten:
vast te stellen het Reglement burgerlijke stand gemeente Venlo 2022

Artikel 1 Begripsbepalingen

Het reglement verstaat onder:

- a. de wet: Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
- b. het besluit: Besluit burgerlijke stand 1994;
- c. ambtenaar van de burgerlijke stand: een ambtenaar in dienst van de gemeente Venlo of een andere gemeente en als zodanig aangewezen door burgemeester en wethouders (artikel 1:16 lid 2 en 3 Burgerlijk Wetboek);
- d. buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand: een ambtenaar in dienst van de gemeente of van een andere gemeente, of een persoon als bedoeld in artikel 2 onder f Uitvoeringsbesluit Ambtenarenwet 2017;
- e. gemeentehuis: alle locaties die bij besluit van het bevoegd orgaan als zodanig zijn aangewezen;
- f. rechtsfeit: een huwelijk, geregistreerd partnerschap of een omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk;
- g. college: het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 2 Aanwijzing van de ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand wordt voor een bij het aanwijzingsbesluit te bepalen periode aangewezen. De periode betreft maximaal het tijdvak waarin de ambtenaar werkzaam is in dienst van de gemeente Venlo, bij team Levenszaken.
2. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand wordt voor een in het aanwijzingsbesluit te bepalen periode aangewezen.
3. Burgemeester en wethouders kunnen maximaal voor de periode dat zij hun functie als burgemeester of wethouder van de gemeente Venlo vervullen, tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand worden aangewezen.
4. Raadsleden kunnen maximaal voor de periode dat zij raadslid zijn van de gemeente Venlo tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand worden aangewezen.
5. Tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen voor de totstandkoming van één enkel rechtsfeit in de gemeente Venlo worden aangewezen: (buitengewoon) ambtenaren van de burgerlijke stand die zijn beëdigd door de rechtbank en van wie de beëdiging nog niet is verlopen. Verzocht kan worden om een recente verklaring te overleggen waaruit (het voortduren van) de beëdiging blijkt.
6. De aanwijzing van een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand in de zin van lid 5 van dit artikel gebeurt pas nadat het paar heeft aangegeven betrokken persoon als buitengewoon ambtenaar te wensen. Het schriftelijk of elektronisch verzoek hiervoor gebeurt onder vermelding van de namen en het adres van het paar, de dag, het tijdstip en het adres van de locatie, uiterlijk zes weken vóór de totstandkoming van het rechtsfeit aan de ambtenaar van de burgerlijke stand. Bij de aanvraag moeten afschriften van de beëdiging worden overgelegd.
7. Na de aanwijzing als bedoeld in de leden 1, 2, 3, 4 of 5 van dit artikel, moet op basis van artikel 1:16 lid 4 Burgerlijk Wetboek, beëdiging plaatsvinden bij de rechtbank. Pas na beëdiging kan de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand een rechtsfeit voltrekken.
8. Benoemingen die hebben plaatsgevonden vóór de totstandkoming van dit reglement worden beschouwd als een aanwijzing als bedoeld in artikel 1:16 Burgerlijk Wetboek.

Artikel 3 Vergoeding buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand

1. De vergoeding aan (buitengewoon) ambtenaren van de burgerlijke stand in de zin van artikel 2 lid 1 en lid 2 van dit reglement, vindt plaats op basis van een arbeidsrechtelijke overeenkomst.

2. Buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand, in de zin van artikel 2 lid 3 tot en met 6 van dit reglement hebben geen recht op bezoldiging van de gemeente Venlo.

Artikel 4 Locatie

1. Onverminderd wat daarover in de wet is bepaald, verrichten de ambtenaren van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand hun wettelijke taken in het gemeentehuis (artikel 1 Besluit burgerlijke stand).
2. Het college wijst ten behoeve van de totstandkoming van een rechtsfeit gemeentehuizen aan. In de toelichting is het volledige overzicht van aangewezen locaties opgenomen.
3. Andere locaties binnen de gemeente kunnen ten behoeve van de totstandkoming van één enkel rechtsfeit door het college worden aangewezen als gemeentehuis.

Artikel 5 Voorwaarden voor aanwijzing van een gemeentehuis

1. Als gemeentehuis kunnen onder de volgende voorwaarden worden aangewezen:
 - a. gebouwen of aan wal aangemeerde vaartuigen, waarvan de ligging is gerelateerd aan een formeel adres en waarvan het geheel geen strijd oplevert met de openbare orde of de goede zeden;
 - b. gebouwen en vaartuigen als bedoeld onder a, die voor de duur van de plechtigheid op eenvoudige wijze en openbaar toegankelijk zijn en;
 - c. gebouwen en vaartuigen als bedoeld onder a, die – mede gelet op de aanwezigheid van het aantal bruiloftsgasten - voldoen aan de bouwtechnische veiligheidseisen zoals onder meer gesteld door de brandweer.
2. Aanwijzing van een locatie tot gemeentehuis voor eenmalig gebruik gebeurt pas nadat de direct betrokkenen hebben gekozen voor de totstandkoming van een rechtsfeit in een locatie binnen de gemeentegrenzen anders dan bedoeld in artikel 3, lid 2. Het schriftelijk of digitaal verzoek tot vastlegging van het rechtsfeit evenals de aanwijzing, gebeurt onder vermelding van de namen en het adres van het paar, de dag, het tijdstip en het adres van de locatie. Het verzoek moet uiterlijk vier weken vóór de totstandkoming van het rechtsfeit door de beheerder/eigenaar van de locatie bij de ambtenaar van de burgerlijke stand zijn ingediend.
3. De termijn van vier weken zoals genoemd in lid 2 kan, indien daar gewichtige redenen voor zijn, met inachtneming van de wet, worden verkort. De beslissing daarover ligt bij de ambtenaar van de burgerlijke stand.
4. De beheerder/eigenaar van de locatie stelt de locatie voor éénmalig gebruik voor de duur van de totstandkoming van het rechtsfeit kosteloos ter beschikking aan de gemeente. De wijze van gebruik tijdens de totstandkoming van het rechtsfeit wordt bepaald door de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand.
5. De ruimte van de aan te wijzen locatie dient naar behoren te zijn ingericht. Hieronder wordt verstaan:
 - a. de aanwezigheid van voldoende tafels en stoelen;
 - b. voldoende verlichting van de ceremonieruimte;
 - c. de aanwezigheid van een aparte ruimte voor de ambtenaar om zich te verkleden;
 - d. het voldoen aan genoemde veiligheidsvereisten;
6. Aanwijzing van een locatie tot gemeentehuis leidt niet tot enige gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de inrichting, aankleding en verzorging van de locatie, noch voor schade aan derden.
7. Het niet voldoen aan de bepalingen van dit reglement kan een reden zijn om het rechtsfeit niet op de overeengekomen tijd en locatie tot stand te laten komen.

Artikel 6 Leiding

Het hoofd van het team Levenszaken treedt op als hoofd van de burgerlijke stand en is belast met de leiding van het bureau van de burgerlijke stand.

Artikel 7 Openstelling

1. Het bureau van de burgerlijke stand is geopend op maandag tot en met vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur voor het publiek is geopend.
2. Het bureau is gesloten op algemene erkende of daarmee gelijk gestelde feestdagen in de zin van artikel 3, eerste lid van de Algemene Termijnenwet of andere door het college of hoofd van het team Levenszaken aangewezen dagen waarop het bureau niet of slechts gedeeltelijk is geopend. Gedeeltelijke openstelling is tussen 09.00 uur en 10.30 uur.
3. Onverminderd de bepalingen van de wet, dit reglement en de geldende overeenkomsten, kan de totstandkoming van een rechtsfeit op maandag tot en met zondag van 9.00 uur tot 20.00 uur plaatsvinden tenzij die mogelijkheid al door andere belanghebbende is vastgelegd of indien, naar

- het oordeel van het hoofd van het team Levenszaken, andere belangen waaronder het belang van de gemeentelijke organisatie begrepen, voorrang genieten.
4. Kosteloze totstandkoming van een rechtsfeit, op basis van artikel 4 Wet rechten burgerlijke stand, vindt plaats in het stadskantoor op maandag tussen 9.00 uur en 9.45 uur. De voorwaarden zijn:
 - a. deze rechtsfeiten vinden plaats in het stadskantoor;
 - b. inclusief het paar zijn maximaal 10 personen toegestaan;
 - c. de ceremonie duurt maximaal 10 minuten;
 - d. er is geen keuzemogelijkheid van (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand;
 - e. er vindt geen voorgesprek plaats met de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand;
 - f. er wordt geen persoonlijke toespraak gehouden.
 5. Op dinsdag tussen 9.00 uur en 9.45 uur is er gelegenheid voor huwelijksvoltrekkingen en partnerschapsregistraties met een eenvoudige ceremonie. De voorwaarden, die vermeld staan bij lid 4, zijn ook van toepassing op lid 5.
 6. Op tijdig verzoek van een belanghebbende, gedaan aan het college dan wel aan het hoofd van het team Levenszaken, zal het bureau waar de ambtenaar van de burgerlijke stand zijn werkzaamheden uitoefent, worden geopend op zaterdag, zondag of op andere dagen dat het bureau is gesloten. Openstelling kan alleen als de belanghebbende aantoont dat met de te verrichten werkzaamheden niet kan worden gewacht tot de eerstvolgende reguliere openstelling van het bureau.

Artikel 8 Overgangsbepaling

Aanwijzingen die zijn gedaan op grond van een voorgaand reglement en die nog van kracht zijn op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit reglement, blijven van kracht op grond van dit reglement. Vanaf de datum inwerkingtreding van dit reglement gelden voor die aanwijzingen de regels van dit reglement.

Artikel 9 Niet voorziene situaties

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het college.

Artikel 10 Slotbepalingen

1. Dit reglement kan worden aangehaald als "Reglement burgerlijke stand gemeente Venlo 2022".
2. Bij dit reglement behoort de "Toelichting op het Reglement burgerlijke stand gemeente Venlo 2022".
3. Dit reglement treedt in werking op de dag na de bekendmaking.
4. Het Reglement burgerlijke stand uit 2014 (laatste wijziging vastgesteld op 15 maart 2017), vervalt met ingang van de dag van inwerkingtreding van dit reglement.

Toelichting op het Reglement burgerlijke stand gemeente Venlo 2022

Inleiding

Het Reglement burgerlijke stand gemeente Venlo 2022 (hierna: reglement) gaat over de openingstijden van het bureau van de burgerlijke stand, de momenten waarop een huwelijk kan worden gesloten, een partnerschap kan worden geregistreerd of een geregistreerd partnerschap kan worden omgezet in een huwelijk. heeft het reglement betrekking op het aanwijzen van locaties als gemeentehuis, speciaal voor het sluiten van huwelijken en het registreren van partnerschappen of het omzetten van een partnerschap in een huwelijk.

In het reglement is gekozen voor het begrip "rechtsfeit", als begrip voor de trits huwelijk, geregistreerd partnerschap of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk. Dit om de veelvuldige herhaling in de uitgebreide tekst te voorkomen.

Op verzoek van hen die een rechtsfeit wensen, kan een locatie als gemeentehuis worden aangewezen. Het aanwijzen is echter wél aan grenzen gebonden (zie artikel 4 van deze toelichting).

Voorts stelt het reglement voorwaarden aan de aanwijzing en werkzaamheden van ambtenaren van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand.

Het burgerlijk wetboek bepaalt dat burgemeester en wethouders een reglement burgerlijke stand moeten vaststellen. Er is een aantal redenen waarom het reglement wordt gewijzigd:

- De terminologie in het reglement is aangepast aan de termen in de huidige organisatie.
- Vaststellen regels voor het aanwijzen van buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand.
- Vaststellen voorwaarden
- Inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren op 1 januari 2020
- Aanpassing van artikel 1:16 Burgerlijk Wetboek: de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand moet worden 'aangewezen' in plaats van benoemd.

Toelichting artikel 1. Begripsbepaling

Dit artikel beschrijft de basisbegrippen uit het reglement. Met name wordt het onderscheid tussen de ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand expliciet gemaakt (artikel 16, Boek 1 Burgerlijke Wetboek).

Het college is bevoegd orgaan voor het aanwijzen van het gemeentehuis. De gemeenteraad heeft deze bevoegdheid op 27 maart 2013 gedelegeerd aan het college (raadsnummer 2013-8).

Toelichting artikel 2. Aanwijzing van de ambtenaar van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

In dit artikel wordt aangegeven voor welke periode ambtenaren van de burgerlijke stand of buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand kunnen worden aangewezen. Venlo kent de mogelijkheid om een (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand die reeds beëdigd is en waarvan de beëdiging niet is verlopen, aan te wijzen voor het voltrekken van één enkel rechtsfeit.

Toelichting artikel 3. Vergoeding buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand

Met de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand die regulier worden ingezet, is een arbeids-overeenkomst afgesloten.

De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand die eenmalig een huwelijk voltrekt of partnerschap registreert, ontvangt geen vergoeding voor zijn of haar honoraire diensten. Om duidelijkheid te scheppen in het reglement is het van belang een en ander daaromtrent vast te leggen.

De noodzaak voor het vastleggen geldt ook voor de vraag of de kosten voor het tot stand brengen van een huwelijk of geregistreerd partnerschap niet gereduceerd kunnen worden nu partijen zelf een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand aanbrengen die voorts geen vergoeding krijgt voor zijn of haar diensten. De leges voor de totstandkoming van het huwelijk of geregistreerde partnerschap zijn gebaseerd op een totaal aan kosten. Als partijen kiezen voor een eigen buitengewoon ambtenaar brengt dit voor de gemeente extra werkzaamheden met zich mee voor de aanwijzing. Daarom vindt er geen reductie van de kosten plaats.

Toelichting artikel 4. Locatie

Dit artikel geeft aan waar de (buitengewoon) ambtenaren van de burgerlijke stand wettelijk hun taken dienen uit te oefenen. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid tot aanwijzen van een trouwlocatie op 27 maart 2013 gedelegeerd aan het college. Op 22 januari 2013 zijn de toetsingscriteria voor het aanwijzen van een gemeentehuis vastgesteld, deze zijn nu opgenomen in dit reglement.

Een gemeentehuis waarin de totstandkoming van een rechtsfeit plaats vindt, moet een bestendig karakter dragen en bestemd zijn voor permanent gebruik. Een circustent of een kermisattractie is daarom niet geschikt om als gemeentehuis aan te wijzen, evenals een luchtballon. Algemeen wordt aangenomen dat een schip dat verankerd ligt aan een kade en voor het overige voldoet aan de eisen van de wet- en regelgeving (openbaar toegankelijk, veilig, het hebben van een formeel adres etc.) als gemeentehuis kan worden aangewezen. Bijvoorbeeld het huwen in een ommuurde tuin van een (land)huis of horecagelegenheid is algemeen toegestaan. Echter is het tot stand komen van een rechtsfeit op de openbare weg, in een bos, park of in het veld niet toegestaan. Het kan immers niet als een gemeentehuis worden aangewezen. Ook bestaat daarmee de mogelijkheid dat de bevoegdheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand, niet is te bepalen (denk daarbij aan gemeentegrensgebieden waarbij de vraag zich zou kunnen voordoen welke ambtenaar van welke gemeente bevoegd zou zijn). In dat kader gaat het om het tot stand komen van het rechtsfeit en niet om de ceremonie die daarbij doorgaans plaatsvindt. Dat betekent bijvoorbeeld dat het formele gedeelte van het tot stand komen van een rechtsfeit in een "gemeentehuis" dient plaats te vinden. Het verdere, ceremoniële gedeelte van de plechtigheid kan op een andere locatie zoals een varende boot of in het bos plaatsvinden.

Artikel 4 bepaalt verder, dat een locatie als gemeentehuis kan worden aangewezen voor de totstandkoming van één enkel rechtsfeit. Dat betekent wél dat, indien een formele plechtigheid op de dag waarop het aanwijzingsbesluit doelt, niet door kan gaan of doorgaat, de aanwijzing van de locatie als gemeentehuis vervalt. Er zal dan een nieuwe afspraak moeten worden gemaakt en een nieuw aanwijzingsbesluit moeten worden genomen.

De gemeente is alleen verantwoordelijk voor het officiële gedeelte van de huwelijksvoltrekking, waarvoor de gemeente een trouwambtenaar levert. Het reserveren van een locatie voor een huwelijk is de verantwoordelijkheid van het bruidspaar. De gemeente heeft geen verantwoordelijkheid voor eventuele schade of kosten die worden gemaakt vanwege het enkele feit dat de gemeente de locatie heeft aangewezen als gemeentehuis. De gemeente is ook niet verantwoordelijk voor de (kwaliteit, schade, schoonmaak of diefstal van de) inrichting van de locatie. Daarbij moet ook worden gedacht aan het strooien met rijst of bloemen en de aansprakelijkheidsvraag voor de gevolgen ervan als letselschade.

De ambtenaar of buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand moet het formele gedeelte van de ceremonie naar eigen inzicht kunnen inrichten.

In de gemeente Venlo zijn de volgende locaties aangewezen als gemeentehuis/trouwlocatie (besluit college 22 januari 2013):

- Stadhuis Venlo
- Domani Venlo
- Raadhuis Tegelen (vervallen)
- Raodhoes Blerick
- Raadhuis Arcen
- Kasteeltuinen Arcen
- Chateau Holtmühle Tegelen
- De Hamar Belfeld
- Partyboot De Maashopper
- Jochumhof Steyl
- Limburgs museum
- Kapel Mariadal (vervallen)
- Theater de Maaspoort

Toelichting artikel 5. Voorwaarden voor aanwijzing van een gemeentehuis

Een rechtsfeit kan in principe slechts plaatsvinden in een gemeentehuis. Uitzonderingen daarop zijn wettelijk geregeld (bijvoorbeeld de dreiging dat één van de partners komt te overlijden, biedt de mogelijkheid om ook in een ziekenhuis het huwelijk te voltrekken of het partnerschap te registreren).

De gemeente wijst een locatie aan als gemeentehuis om daar een rechtsfeit tot stand te laten komen indien de locatie voldoet aan de eisen van veiligheid en openbaarheid. De locatiebeheerder/eigenaar is verantwoordelijk voor de veiligheid. Deze verantwoordelijkheid kan niet worden afgewenteld op de gemeente vanwege het enkele feit dat de gemeente de locatie tot gemeentehuis heeft aangewezen.

Bij veiligheid moet in casu worden gedacht aan een veilige bouwconstructie, maar ook aan brandveiligheid en goede toegangs- en vluchtwegen. Deze eisen dienen te worden gezien in het licht van het aantal bruidsgasten en de samenstelling van de groep met bijvoorbeeld de aanwezigheid van kinderen, ouderen, rolstoelgebruikers etc.

De totstandkoming van een rechtsfeit moet volgens de wet openbaar bijgewoond kunnen worden. Dat betekent dat iedereen die dat wil in principe de plechtigheid moet kunnen bijwonen. Omdat invulling van het begrip openbaarheid tot praktische problemen kan leiden omdat onvoorzien veel personen de plechtigheid willen bijwonen of indien bezoekers mogelijk de openbare orde verstoren, kan de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand bepalen wie tot de plechtigheid wordt toegelaten. Aanwijzen van een locatie tot gemeentehuis mag niet in strijd zijn met de openbare orde en goede zeden. Men kan dan denken aan het aanwijzen van een lijkenhuis op een begraafplaats als gemeentehuis om daar middernachtelijk een huwelijk te voltrekken.

Huwelijken, partnerschappen of de omzetting daarvan in een huwelijk mogen kerkelijk niet eerder worden ingezegend dan dat zij civielrechtelijk tot stand zijn gekomen. Het is niet verboden om gebedshuizen aan te wijzen als gemeentehuis, er mag echter geen strijd bestaan met artikel 68 Boek 1 Burgerlijk Wetboek ("geen godsdienstige plechtigheden zullen mogen plaats hebben, voordat de partijen aan de bedienaar van de eredienst, zullen hebben doen blijken, dat het huwelijk ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand is voltrokken"). Er is dus geen belemmering om gebedshuizen die al dan niet hun functie als gebedshuis hebben verloren, aan te wijzen als gemeentehuis.

Om logistieke en organisatorische redenen dient de aanwijzing van een locatie als gemeentehuis voor de voltrekking van één enkel rechtsfeit, in relatie tot de afspraak om de totstandkoming van een rechtsfeit te regelen, tijdig (ten minste vier weken) vóór de datum schriftelijk te worden vastgelegd. Naast het aanwijzen van een locatie als gemeentehuis dient aan alle vereisten voor het aangaan van het rechtsfeit te zijn voldaan. Waaronder een door de eigenaar/beheerder van de locatie ontvangen bevestiging, dat diens locatie voldoet aan de eisen gesteld in artikel 5 van dit reglement.

Toelichting artikel 6. Leiding

De verdeling van de werkzaamheden van de ambtenaren van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand is in handen van het college. Zij wijzen ingevolge artikel 2 van het Besluit burgerlijke stand 1994 de persoon aan die is belast met de leiding. Om praktische redenen en om adequaat te kunnen reageren op veranderingen, is het hoofd van het team Levenszaken aangewezen voor de leiding van de dagelijkse werkzaamheden van de burgerlijke stand.

Toelichting artikel 7. Openstelling

In dit artikel wordt bepaald wanneer het bureau van de burgerlijke stand is geopend (een en ander is gebaseerd op het gestelde in artikel 16c, Boek 1 Burgerlijk Wetboek).

Het artikel geeft naast een bepaling voor de reguliere dagelijkse openingstijden mogelijkheden weer om het bureau op buitengewone tijden open te stellen of om de openstelling juist te beperken. De aanwijzing geschiedt door het college. Dit geldt ook voor de tijdstippen waarop rechtsfeiten plaatsvinden.

Venlo, 13 september 2022

Burgemeester en wethouders van Venlo

de secretaris de burgemeester

Twan Beurskens Antoin Scholten